

Aimsiú nó ionradh?

An tAth. Gearóid Ó Fatharta (Na hAille, Indreabhán) nó Gerry Willie mar is fearr aithne air, in éindigh le grúpa daoine óga ón mBreasail, lena mblionn sé ag obair.

SA MBLIAIN 1992 COMÓRADH AR FUD Mheiriceá Theas 500 bliain ó aimsiú na h-ilchríche sin. Bhí a mhacasamhail céanna de chomóradh san Madre Patra, An Spáinn agus An Phortaingéil.

Deir an stair oifigiúil linn gur aimsigh na Spáinnigh tíortha labhartha na Spáinnise agus na Portaingéilise Ibha Españnhola nó An Bhreasail thart faoin mbliain 1492. Má théann muid níos faide leis an scéal, níl sé rí-thábhachtach ceist amháin a chur díreach agus sí sin ceard is ciall le 'aimsiú' tíortha Mheiriceá Theas.

I leabhar staire ar bith a phiocas duine suas, léighfidh sé nó sí gurbh iad na h-Eorpaigh a 'd'aimsiigh' tíortha Mheiriceá Theas. Tá fhios ag an domhan mór anois sul má chuir Eorpach ar bith cois ar na tailte seo go raibh pobal mór

daoine ansiúd lena dteanga, a gcultúr agus a gcreideamh fhéin. Níl fhios againn go cruinn cén daonra a bhí ann, deir foinnsí áirithe idir 70-90 milliún. Bhí suas le 2,200 cultúr agus teanga difriúil ann, lena gcreideamh agus a nDia beo féin.

Ba í seo an cinéal domhan a shroich na h-Eorpaigh timpeall na bliana 1492 agus thosaigh siad ar 'craobhscaoileadh' an chreideamh agus an t-sibhéalachas. Ach cén sort Críostaíocht agus sibhéalachas? Sibhéalachas agus Críostaíocht nár thug aitheantas nó omós don chultúr, ach níos measa fós a chloí an cultúr céanna sin.

I rith na gcéadta bliain rinne na h-Eorpaigh slad uafásach, náireach. Sampla amháin dhó sin ná cás Haiti. Nuair a shroich Columbus an tír i 1492 bhí daonra 300 míle Indiach ar an oileán;

sa mbliain 1508 ní raibh ann ach 57 míle. Tharla an cinéal 'glanadh' seo sna tíortha ar fad. Mar gheall ar chúiseannaí go leor thosaigh na Portingéiligh ag tabhairt isteach sclábhaithe dubha ón Aifric go dtí An Bhreasail ag tosáil timpeall na bliana 1529. Tugadh isteach ar fad timpeall 5 mhiliún sclabhaí. Sul má cuireadh an sclábhail ar bhord loinge san Aifric, laistíodh é nó í, agus brandáilíodh comhartha na croise orthu le iarann te. Chiallaigh sé seo dhá rud: go raibh an cháin 20% íoctha leis an Rí agus go raibh na sclábhaithe baistithe. Ní raibh teagasc ná soiscéalachas ar bith i gceist ag an am sin.

Is sa mbliain 1888 a cuireadh an sclábháíocht ar ceal go h-oifigiúil. Ach de réir figiúirí oifigiúla an stáit, tá os cionn 42 milliún gasúr ar na sráideanna inniu. Tá siad ocrach, dearóil, gan dídean, gan scoil ná cóir leighis, agus is dubh atá siad. Agus tá na hIndiachaigh dhá sladadh chuile lá.

Críochnóidh mé leis an doiciméid a thug ionadaí ghrúpa Indiachaigh don Phápa Eoin Pól II i rith ceann dhá chuid turais go Peru.

"Muide daoine thíortha na nAndes, ba mhaith linn an seans seo a thapú le do Bhíobla a thabhairt ar ais duit, mar i rith chúig chéad bliain níor thug sé inár mbealach grá, ná síochán, ná ceart ná cóir. Le do thoil tóg do Bhíobla agus tabhair ar ais d'ár dtíoránaí í mar is cosúil gur géire a theastalonn a theagasc móralta uathu siúd ná uainne. Ó shroich C. Columbus na tailte seo brúadh síos ár scórnaigh luachanna, cultúr, creideamh agus teanga na hEorpa."

Agus muid ag ceiliúradh, ag spraoi, agus ag pléaraca smaoineoidh muid siar beagáinín. Nach muid clann an ghorta mhóir. Cén chaoi ar caitheadh linn i Meiriceá agus muid ar imirce —'No Irish need apply?'

Cén chaoi an gcaitheann muid féin le mionlaigh, leis an lucht siúil mar shampla? Tá fáiltíorm orm nach go han-mhaith é.

—An tAth. Gearóid Ó Fatharta

Karaoke sa gCrúiscín!

An Crúiscín Lán mar a bhí nó Tigh Tom Johnny mar a glaoth air ag an am. Ceaptar gur tógadh an pictiúr thart ar 1950. Is sa teach seo a bheidh an chéad Karaoke ariamh trí Ghaeilge ar siúl ar an Domhnach 10 lá mar chuid de Phléaraca Chonamara.

Sa phictiúr ar chlé tá Séamas Ó Cualáin a chur an seanghrianghráf seo ar fáil dúinn.

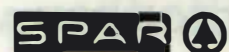
Banc Aontas Éireann

An Cheathrú Rua
Teil: 95218

Ar Oscailt:
Luain; Déardaoin; Aoine
10.30-12.30pm
1.30-3pm

Go n-éirí go geal le
Pléaraca Chonamara!

PÁDRAIC Ó SÉAGHDHA

Ros an Mhíl, Baile na hAbhann
Teil: 091-72132

OLLMHARGADH

Go n-éirí go geal le Pléaraca Chonamara

J. WALSH MP&I

• COGASLANN •

An Spidéal, Teil: 091-83201

Go n-éirí go geal leis an Pléaraca

An Crúiscín Lán

An Spidéal, Conamara
091-83148

Beár, Bia na Mara
Ceol & Craic

Go n-éirí go geal leis an Pléaraca